

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๓๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๔๒ นาฬิกา

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
วณนเมสมาชิกมาร่วมการประชุม ๑๕๐
คน ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าจะได้
ดำเนินการประชุมในฐานะทำหน้าที่ร่าง
รัฐธรรมนูญต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันไม่

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน

การประชุม สภาาร่าง รัฐธรรมนูญ ทำ
หน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑ มีท่าน
ผู้ใดจะ ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใด
บ้าง

(ไม่มี สมาชิก ขอเปลี่ยนแปลง
แก้ไขประการใด)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
เมื่อไม่มีท่านผู้ใด ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ข้าพเจ้าถือว่า ที่ประชุม รับรองรายงาน

การประชุม สภาาร่าง รัฐธรรมนูญ ทำ
หน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๑
ระเบียบวาระที่ ๓ หัวข้อระเบียบ
วาระซึ่ง คณะกรรมาธิการ ระเบียบวาระ
เสนอ หัวข้อที่เสนอใหม่ ๙. รัฐสภา

๙.๔ การ ดำรง ตำแหน่งของ
คณะรัฐมนตรี จะกำหนดเวลาเป็น
จำนวนปีหรือเท่าอายุรัฐสภา

พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ :
สำหรับระเบียบวาระในข้อที่แจ้งว่า
การดำรงตำแหน่งของคณะรัฐมนตรีนั้น
จะกำหนดเวลาเป็นจำนวนปีหรือเท่าอายุ
รัฐสภา ท่านประธาน สำหรับอายุ
รัฐสภานั้น เท่าที่ทราบจากโดยทั่วไป
ในประเทศไทยเราหรือต่างประเทศก็ตาม
ส่วนมากมักจะถือว่า เป็นระยะเวลาสั้น
ถึงปาน แต่ตามความเห็นกันที่บางประเทศ

LIRT

อารมณ์กำหนดเพียงสองก็มีอยู่บ้าง ใน
 การกำหนดระยะเวลา โดยมากมัก
 จะพิจารณาว่าเป็นระยะเวลาอันพอสมควร
 ในการที่จะให้สมาชิกสภาได้เข้ามาทำ
 หน้าที่ของสมมติตนบ้าง ในการประชุม
 คณะกรรมการจะเห็น ระยะเวลา อันสมควร
 ให้ราษฎรหรือประชาชนได้ทราบว่า ผู้
 แทนของตนนั้นมีความสามารถเพียงไร
 แลวนอกจากนั้นก็เป็น ระยะเวลาอันหนึ่ง
 ซึ่งเห็น ว่าดีพอแล้ว ความรู้สึกนึกคิดของ
 ประชาชน บางครั้งก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลง
 เป็นต้นว่าในระยะที่กาลล่วง
 เกินไป ราษฎรอาจจะมีความคิดเห็น
 เปลี่ยนแปลงไป อาจจะไม่ตรงกับที่รัฐสภา
 ได้ได้ ซึ่งระยะเวลาอันนี้ก็หมายความว่า
 เห็นระยะเวลาอันสมควรที่จะมีการเลือก
 ครั้งใหม่หรือเป็นอายุของสภา สำหรับ
 ของ ไทย เรา โดยมาก ก็ใช้ระยะเวลาสี่
 ปีเป็นส่วนมาก ซึ่งเห็นว่าเห็นระยะเวลาอัน
 สมควรของสภาครั้งหนึ่ง ๆ ถ้าหากว่า
 มีระยะย่อยครั้งนั้นก็จะเป็นปัญหาในเรื่อง
 การเลือก ครั้ง เรื่อง การ สิ้น เปลืองงบประมาณ
 งบประมาณอะไรต่าง ๆ หรืออาจจะเร็วเกินไป
 ไปหรือช้าเกินไปก็ได้ อาจจะไม่เป็นการ
 เหมาะสม และเท่าที่เรารู้ได้เคยกระทำมา
 ก็ระยะประมาณสี่หรือห้าปี นับเป็น

ระยะเวลาอันสมควร ขึ้นสำหรับราษฎร
 เวลาของคณะรัฐมนตรีนั้น ก็คิดหลักว่า
 จะเป็นระยะเวลาเท่าไร ก็โดยพิจารณา
 บริหารของประเทศตามโครงการที่สำคัญ
 ถ้าระยะเวลาสั้นเกินไป หรือระยะเวลา
 สิ้นเกินไป ความจริงก็ไม่สามารถบริหาร
 ตามโครงการต่าง ๆ ได้ อย่างนี้หลัก
 จะเห็นว่า โครงการ หนึ่ง ต้อง ใช้ เวลา
 ประมาณสามหรือสี่ห้าปี เพราะฉะนั้น
 ชาวเจ้าคิดว่า เมื่อ เรา ใดระยะเวลาของ
 คณะรัฐมนตรี เป็นระยะเวลาอันสมควร
 ก็หมายความว่า ระยะเวลา ซึ่ง สามารถ
 บริหารประเทศทั่วๆ ไปตามโครงการต่าง ๆ
 ได้มีการต่อเนื่องกันพอสมควร ก็ควร
 เป็น ระยะเวลา อย่าง น้อย ประมาณ สี่
 เมื่อเราเปรียบเทียบกับทางด้านรัฐสภา
 ทางด้านการบริหารของคณะรัฐมนตรีก็
 ชาวเจ้าจึงมีความเห็นว่า ควรได้กำหนด
 ระยะเวลาตามอายุของรัฐสภา

นาย พล ตา รวอ โท บรรณ
 เรืองตระกูล : ในหัวข้อที่ว่า การดำรง
 ตำแหน่งของคณะรัฐมนตรี จะกำหนด
 ระยะเวลาเป็นจำนวนปี หรือเท่าอายุของ
 รัฐสภา ในกรณีดังกล่าวนี้ ชาวเจ้าขอ
 เรียนว่า ไทยหลักของการปกครองใน
 ระบอบรัฐสภา คณะรัฐมนตรีจะอยู่

ในตำแหน่งโตกเมตสภาไว้ว่างใจ ฉะนั้น
ในการดำรงตำแหน่งของคณะรัฐมนตรี
จึงอาจไม่แน่นอนจน ในทางตรงกันข้าม
แทนที่จะได้กำหนดไว้ใน รัฐธรรมนูญว่า
คณะรัฐมนตรีจะอยู่ในตำแหน่งโตกเมต
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักการนั้น กลับ
ไปกำหนด ว่าจะอายุ ของ สภาหรือสมาชิก
รัฐสภาว่า จะดำรงตำแหน่งโตกเมต
คหหมาย ความว่า จะ อยู่ในระยะเวลาหรือ
ว่าดำรงอยู่ในระยะสั้น ในกรณีดังกล่าว
นั้น ในขณะที่ยังเป็นปัญหาโต้เถียงกัน
อยู่ว่า จะอยู่ในระยะเวลาที่หรือว่าอยู่ใน
ระยะสั้นนี้ โดยข้างเหตุผลต่าง ๆ กัน
แต่อย่างไรก็ตาม ในที่สุดก็กำหนดอายุ
สภาไว้กลางๆ คือว่าไม่ยาวจนเกินไปหรือ
ว่าไม่สั้นจนเกินไป ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์
แห่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาเข้ามาแสดง
ความคิดเห็นในรัฐสภา ก็เพื่อประโยชน์
แห่งประเทศชาตินั่นเอง ฉะนั้นรัฐธรรมนูญ
ของประเทศต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดย
เฉพาะอย่างหนึ่งเป็นหลักการที่โตกเมต
ในหลักคำราวต่าง ๆ ก็ได้อำหนดกันเอาไว้
ดังนี้ ว่าในระยะสั้นอย่างแล้วหรือยาว
หรือยาวทุกทศวรรษๆ ละไรเหล่านั้นเห็นคน
อย่างไรก็ตามความเห็นส่วนมากนั้น ก็
เห็นว่าเป็นที่แน่นอนของว่า ควรจะให้อายุของ

รัฐสภานั้นอยู่ได้ แต่เพียง ประมาณ สิบ
คหหมาย ความ ว่าถ้าไม่เร็วเกินไป และถ้า
ไม่ช้าเกินไป คือพอเหมาะ รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยของเรา ในสมัย
ที่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็ได้กำหนดไว้ใน
มาตราหนึ่งว่า ให้สมาชิกสภาอยู่ใน
ตำแหน่งโตกเมต ๕ ปี แล้วต่อมา
รัฐธรรมนูญของเราในปี พ.ศ. ๒๔๘๕
ก็ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ ว่าอายุ
สมาชิกแทน มีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี
แล้วต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๓๙
ก็เห็น ควร กำหนด อายุ ของ สมาชิกแทน
ราษฎรไว้กำหนดคราวละ ๕ ปี รัฐ
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี
๒๔๙๒ ก็ได้กำหนดไว้คราวละ ๕ ปีเช่น
เดียวกัน ที่สภารัฐธรรมนูญฉบับแก้ไข
เพิ่มเติมฉบับสุดท้ายก็ได้กำหนดอายุสภา
ไว้กำหนด ๕ ปี ฉะนั้นในการกำหนด
อายุ ของ คณะรัฐมนตรี ว่าควร อยู่ใน
ตำแหน่งโตกเมตกี่ปีนั้น โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเท่าที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญของ
เราทุกฉบับไม่ได้อำหนดเอาไว้ว่า คณะ
รัฐมนตรีจะอยู่ในตำแหน่งกี่ปี แต่กลับ
ไปกำหนดอายุของคณะรัฐมนตรีไว้ดังนี้
คือ ๑. สภาผู้แทนโตกเมตไม่ไว้ว่างใจ

๒. สภาพที่ไว้วางใจได้สั้นที่สุด ๓. ความเห็น นายกรัฐมนตรี ได้สั้นที่สุด ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ แห่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๕ อย่างไรก็ดี รัฐธรรมนูญในต่างประเทศที่กล่าวจะไม่ได้กำหนดอายุของคณะรัฐมนตรีไว้แน่นอนดังที่เราจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญ ไปสเปนก็เขา กำหนดเขาไว้ว่า คณะรัฐมนตรีจะต้อง ออกจากตำแหน่งแก่สภาของรัฐสภา และ รัฐธรรมนูญพม่าก็กำหนดเขาไว้ว่า คณะรัฐมนตรีจะต้อง ออกจากตำแหน่ง เมื่อไม่ได้เสียง สภา สันนิษฐาน มาจากรัฐสภา ดังนั้น ในการดำรงตำแหน่งของ คณะรัฐมนตรี กระผมจึงเห็นว่าไม่อาจจะกำหนดได้ว่า จะอยู่ในตำแหน่งได้กี่วัน สี่วัน หรือห้าวัน รัฐสภา แต่อย่างไรก็ตาม เราควรจะได้นำเนติการไปถามที่ ได้เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของเรา อย่างน้อย ๆ นี้ คือกำหนดระยะเวลา รัฐมนตรีจะต้อง ออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ไว้ในรัฐธรรมนูญ.

นายสมภพ โหตรระกิตย : สำหรับประเด็นที่ว่าคณะรัฐมนตรีของอยู่ใน ตำแหน่ง เป็น จำนวนที่ พรรคเขาอายุ

รัฐสภานั้น สำหรับปัญหาในการพิจารณา ขันนนั้น คงพวกลูกสมาชิกคนสุดท้ายได้ ถวายความเห็นต่อสภาแล้ว ว่า ถ้าหาก พิจารณาในหลักการที่หรือแบบอย่างทั้ง ใน ประเทศไทย และในต่างประเทศก็ คงจะเป็นที่ยอมรับว่า ไม่มีประเทศใดกำหนด อายุคณะรัฐมนตรีเป็นจำนวนที่ ไร่ เท่าที่ คนพบรัฐธรรมนูญของหลายประเทศก็ ไม่มี รัฐธรรมนูญ ประเทศใด บอกว่าให้ อยู่ใน ๔ ปี ๓ ปี หรือ ๒ ปี รัฐธรรมนูญของประเทศส่วนมากมักจะ อิงมาจะ สามปี สี่ปี การ อายุ ๓ ปี การ กำหนดอายุสภาของรัฐสภาใน ไทยเฉพาะสำหรับประเทศที่มีประมุขเป็น กษัตริย์ ความสั้นที่สุดของคณะรัฐมนตรี ก็คือ หรือ ของ รัฐมนตรี ก็อาจจะมีจำนวน ออกได้เป็น ๒ ประเภท ประเภทแรกขึ้น อยู่กับตัวบุคคลที่แต่งตั้ง ขันนมีนัย ประเทศ จะมีอย่างเช่น ของนอร์เวย์ที่ ให้ กษัตริย์ เช่น สเปน แต่งตั้ง รัฐมนตรีแล้ว ถอดถอนได้ ทั้งนี้สำหรับประเทศที่เลือก พวกรุ่นที่คณะรัฐมนตรีไทยให้ ประมุขของ รัฐ พระมหากษัตริย์แบบแต่งตั้ง แต่ ทว่าคณะรัฐมนตรีจะคงจะขอความไว้วางใจจากสภา สำหรับประเภทที่คณะ รัฐมนตรี ความเห็นของคณะรัฐมนตรี

จะเป็นรัฐมนตรีหรือเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นความเป็นอยู่ของคณะรัฐมนตรีนั้น จะไปขึ้นต่อสภาได้อย่างไร คณะผมเห็นว่ามีปัญหาจะต้องเถียงว่าเราจะทำอย่างไร ความเห็นอยู่ของรัฐมนตรีนั้น แต่ปัญหาว่าควรกำหนดเป็นจำนวนหรือไม่ ๓ ปี ๕ ปี หรือเอาเสียอย่างว่าให้เท่ากับสภา ปัญหาผมอยู่ว่าจะไปกำหนดอายุ รัฐมนตรี มีเหตุอะไรที่จะไปกำหนดอายุ ถ้าหากว่าเขาบริหาร ไปด้วยดีแยกอย่างก็ไม่เคยมีปรากฏ พบถ้าหากว่าจะไปขึ้นอยู่กับสภา ก็ขึ้นไม่ได้ เพราะว่าเราแยกสภาไว้แล้ว ๒ ประการ คณะผมมีความคิดเห็นอีกทางหนึ่ง คือเห็นว่าปัญหาว่า เวลานั้นสภาลงมติเพียงว่าพระมหากษัตริย์ทรงตั้ง นายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรี และถ้าจะให้มีความไว้วางใจไม่ได้ในละก็ นายกรัฐมนตรี ก็ รัฐมนตรี จะเป็นสมาชิกสภาไม่ได้ ปัญหาว่าตัวนายกรัฐมนตรีจะมาจากรัฐมนตรีในนั้น สภาขึ้นยังไม่ได้ พิจารณาข้อยุติ คณะกรรมการยกวาง ก็จะไป พิจารณาตนเองว่าการที่พระมหากษัตริย์ตั้ง นายกรัฐมนตรีขึ้นมานั้น พระมหากษัตริย์จะตั้งโดยอาศัยอะไร นั้นเป็นปัญหาเรา คือปัญหาที่เรา

ปฏิบัติ อยู่เวลานี้ ประธานสภา เป็น ผู้สร้างเสียงจากสภา ประธานสภาชาวเสียงใต้ก็ เพราะเหตุที่ว่าเราขอมให้สมาชิกสภาเป็นนายกรัฐมนตรีได้ คราวนี้เราไปห้ามไม่ให้ นายกรัฐมนตรีเห็นสมาชิกสภาว่าประธานสภาจะมาเกิดชาวเสียงสมาชิก สมาชิกบอกว่าคุณไม่รับผู้ประธานสภาถ้าจะชาวเสียงไม่ได้ คนที่พูดมาว่าตัว นายกรัฐมนตรี จะมาจากไหน นั้นเป็นข้อสำคัญ ที่เราไม่ได้วินิจฉัยตัดสินกันแต่ประการใด ก็ปล่อยให้เป็นที่ถกเถียงมาถกเถียงว่าจะไปยกวางหาวิธี ที่เหมาะสมว่าจะได้ตัวนายกรัฐมนตรีมาจากไหน คณะผมว่าอันที่จริงควรจะปล่อยให้กรรมการยกวางไปพิจารณาเหมือนกัน เพราะเหตุว่าในทางหลักของอำนาจในทาง การเมืองนั้น สำหรับในต่างประเทศก็ถือ ๒ ประการ ประการแรกคือหลักว่าด้วยบุคคลในทางการเมืองนั้น รัฐมนตรีก็ นายกรัฐมนตรีก็ หรือ พวกพรรคสมาชิกอื่น ๆ ก็ตามที่เราเรียกกันว่าข้าราชการการเมืองนั้นความเป็นอยู่จะเป็นไปตามด้วยบุคคลที่แต่งตั้ง คือหมายความว่าใครเป็นผู้แต่งตั้ง ถ้าหากว่าบุคคลที่แต่งตั้งนั้นหมดอายุลง ก็บุคคลนั้นจะหมดอายุ

มี แต่อยู่แทนสำหรับเมืองไทยอาหาร
 ของ พระมหากษัตริย์ ทรง แต่งตั้ง ไทย
 พระราชศัสดาจารย์ ถ้าสมมติว่าจะเห็น
 ชนนั้น ถอน เห็น เห็น ไหว้วางธุมนตัว
 ปรอง คบ กัน ไป ตลอดกาล เพราะ พระ
 มหากษัตริย์ ไม่มีทาง สิ้นสุด ในทางหนึ่ง
 อีกทางหนึ่ง ขอบัญหาของว่าความกรรัฐ-
 มนตรนั้น จะ ไ้มาจากไหนถ้าหากกรรวม-
 ภิการจะกว้าง อาจ จะคิดหาหนทางว่ามทาง
 ให้ ประธานสภา ศักดิ์ชก สมาชิก หรือ
 ใดอย่างใด สมมติว่า ในทางนั้นเราอาจ
 จะองตัวสภาได้ แต่คงยากสุดแล้วคือการ
 สำคัญที่สุดก็คือว่าความนายกรัฐมนตรีจะ
 มาจากไหนจะมาจากสภาไทยหรือไม่หรือ
 จะมาจากพระมหากษัตริย์ไทย พระราช-
 ธิบายคือ ถิ่นถ้าหากว่าความนายกรัฐ-
 มนตรจะมาจากไหนมาจากสภาไทยมีทางที่
 เขาจะ คิดกลั่นกันเป็น การ ภายใน ได้แล้ว
 การ จะยกออกจำนวนอายุสภาเรกษาจะ
 พ้นมีทางดำรงได้ กระผมเห็นเช่นนั้น

นายประยูร กาญจนดุล :

เมื่อระยะเวลาดำรง ตำแหน่ง ของ คณะ
 รัฐมนตรี นั้น กระผม เห็น ว่า ตำแหน่ง
 รัฐมนตรีเห็นตำแหน่งการมีของ เพราะ
 กระนั้นระยะเวลาดำรงตำแหน่งของคณะ
 รัฐมนตรี จึง จำเป็น ที่ จะ ต้อง มี ความ

สัมพันธ์กับกายของรัฐสภาด้วย ทั้งนี้
 เพราะเหตุที่ความจำเป็นเช่นปัญหาที่เกี่ยวพัน
 กับของอำนาจการควบคุมว่ารัฐสภาจะมี
 อำนาจ ควบคุม คณะ รัฐมนตรีเพียง ไ้
 คง เห็น ระเบียบวาระ ในข้อต่อไปเราก็ยังไม่
 ไม่ทราบว่า จะลงมติไป ในทางใดว่าจะให้
 มีอำนาจควบคุมเพียงใดหรือไม่ แต่
 เท่าที่สถานใดลงมติไปแล้วก็ให้ลงมติไป
 ในข้อที่ ว่า ให้ คณะรัฐมนตรี นั้น แลลง
 นโยบายต่อรัฐสภาเวลาเขารมหน้า แต่
 ว่าไม่ได้ ยังคิดว่า จะต้อง ให้ ชน มติความ
 ไว้วางใจจากรัฐสภาด้วย คือไม่จำเป็นที่
 จะต้องขอความไว้วางใจ แต่อย่างไร
 ก็ถ้าพิจารณาถึง เรื่อง ความสัมพันธ์
 ระหว่างรัฐสภากรรัฐสภาแล้วก็จะเห็นได้
 ว่ารัฐสภานั้นย่อมมีส่วน ควบคุม รัฐสภา
 อยู่ด้วยเสมอไม่มากก็น้อยไม่ว่าจะมีสิทธิ
 ลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจหรือไม่
 โดยเหตุผลอย่างหนึ่ง ในกรควบคุมแล้ว
 ก็คงประมาณแผ่นดินซึ่ง รัฐสภาเป็น
 อนุมัติงบประมาณแผ่นดินประจำให้แก
 รัฐสภา รัฐสภาที่อยู่ในกรควบคุมของ
 สภาไม่สำคัญที่เคียว เพราะเหตุที่
 ว่าสภา อาจ จะ ให้งบประมาณ หรือไม่ให้
 งบประมาณเพื่อกำหนดการตาม นโยบาย
 ติง ใ้ได้อย่างหนึ่งก็ได้ เพราะฉะนั้น

๓ พรรค รัฐธรรมนูญของเราเหลืออยู่หลังค
 ึ่งที่เป็นมานานแล้ว เราทำมาแล้วนะ
 ะไรก็ ะไรก็ผิดพลาด ะไรก็ล้มล
 ืออย่างไร เป็นเรื่องของเรา เหลืออยู่หลังค
 ของเราเหลืออยู่ข้างหลังแล้ว เพื่อบ้าน
 ของเราบ้านอย่างไร แม้แต่สมัยโศกาว
 ภาส ก็ทำพรรคฯ ะ เป็น สมัย เป็ช ะ
 สมัยกรก สมัยคยปต์อะไรก็ตาม มี
 ำนักปกครองจากบ้านเมืองคนใดทำอะไร
 เสียหายไว้แก่บ้านเมือง เกิดผลอย่างไร
 ของเราคงจำมาคชษา คช ุอย่างที่เราชยา
 ัก ุอย่างนั้นเราควรทำอะไรอย่างนั้น
 ะคิด ันเร็วกว่าเหลืออยู่ข้างหลังแล้ว
 ะเช่นนั้นแล้วเราจะต้องไปข้างหน้า
 ักพวกคชของเราควรจะเข้าไปในแบคโค
 เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเสนอ
 ไม้ให้เข้าใจว่า ึ่งของถูกต้องที่เดียว
 ุชก เพราะอะไรในการปกครองนั้น
 ะเร็วกว่าถูกต้องนั้น เห็น ะหาษา
 ษาพเจ้าคิดว่าในการที่จะเอาอายุรัฐ ภาค
 ุไปโดยยกอายุสภาน ะมีของกันไปใน
 ะรอบพรรคกันไป ข้าพเจ้าเคยกราบ
 ะเรียนท่านประธานแล้วว่า ะรอบพรรค
 ันเห็นของค ุถ้าเราได้พรรคการเมือง
 ึ่งเห็นยกเป็นแผนแผนคณา ะและโดย
 ึ่งเพราะอย่างของเผ่ง ๒ พรรค ุหรือ

ุอย่างมาก ๓ พรรค ุถ้ามีพรรคการเมือง
 ุมากมาแล้ว ะรอบพรรคการเมือง
 ุหาหัวหน้าพรรคการเมือง เป็นรัฐยาลัน
 ุก็ไม่ใช่จริงเสมอไป เพื่อบริประโยชน์ของ
 ุกันขอเมืองของเราเห็นในบางเวลาในบาง
 ุโอกาส เพื่อบริประโยชน์ของประเทศชาติ
 ุอาจจะตั้งผู้ใดคนหนึ่ง ุซึ่งไม่ใช่เกี่ยวกับ
 ุพรรคการเมืองเลยมาเป็นนายกรัฐมนตรี
 ุมาเป็นรัฐมนตรีก็ได้ เพราะเหตุนี้จึงใ
 ุนำไปถึงผล ที่ เรา ลง มติ ุไปทำนลง สมัย
 ุรัฐบาลออกจากสภา ุก็เมื่อเช่นนั้นแล้ว
 ุเรามาคิดกันดูว่า ุถ้าได้ทรงพระกรุณา
 ุโปรดเกล้า ุแต่งตั้งผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี
 ุมนตรีซึ่งเขาไม่ใช่หัวหน้าพรรคการเมือง
 ุและหัวหน้าพรรคไม่มเสียงพอที่จะใ
 ุรับความนิยมเกินกว่าครึ่ง ของ สภาเช่น
 ุนั้นแล้ว ุการที่สภาฯ จะเลือกผู้
 ุกลานผู้ชบเสกก็ได้ ุไม่จำเป็นว่าสภา
 ุต้องอยู่ถึง ๔ ปี ๕ ปี ถ้ามีอายุกำหนด
 ุกว่าเห็น ุไปตาม ุที่เราเคย ุบัญญัติแล้ว
 ุมีการเพิ่สภาผู้ชบรับรัฐบาล ต้อง ุออกใ
 ุช่วยนั้นเพราะอาศัยหลัก พรรคการเมือง
 ุเป็นเกณฑ์ ุหลักที่วางที่ธรรมนูญของเรา
 ุให้ราษฎรเป็นผู้ตัดสินว่าใครสมควร ุใครถูก
 ุอะไรก็ตาม ุกำหนดให้ราษฎรมาหา
 ุพรรคการเมือง ุไม่พบ ุดังนั้นแล้ว

ข้าพเจ้าคิดว่าเราตกลงยอมรับรัฐบาลไปโดย
 ภัยสภาวะที่ไปทางเจตนากรมเขตเราได้ลง
 มกัไปแล้วบอกว่าจะระดมยก ตรงกันข้าม
 ถ้าเรากำหนดให้รัฐบาลอยู่เป็นจำนวนที่
 ช่างแน่และ ตัวอย่างไทยตรงในมณฑลไทย
 และเทศ มีอำนาจอำนาจที่บอกว่าจะ
 กำหนดให้รัฐบาลเป็นจำนวนไปเรียก
 เสริมสนทนาร่างรัฐธรรมนูญ การซึ่ง องค์การ
 ต่าง ๆ ต่างก็มีอยู่หลายหลาย ทั้งกรรม
 การสมาคมอะไรเหล่านั้นไทยหรือการ
 ของสมาคมขององค์การ ในร่างรัฐธรรมนูญ
 มาบริหารกิจการประเทศแล้วบอก ว่าให้
 ท่านทำไป ๔ ปีตาม ๕ ปี ๗ ปี ๑๐ ปี
 อะไรแล้วแต่กรรมวิธีการยกวาง ท่านจะ
 ไปคิดไปใคร่ครวญว่าอะไรเหมาะสม
 ถ้าเรากำหนดเป็นจำนวนอยู่แล้ว รัฐบาล
 ก็มีเสถียรภาพ มีความมั่นคงและมีการ
 ศึกษาค้นคว้า ใน แผน การ หรือ นโยบาย ที่
 กำหนดว่าจะพัฒนา สมมติว่าจะพัฒนา
 ภาคอีสานเป็นเวลา ๕ ปีตาม หรือ ๗ ปี
 ๑๐ ปีตาม เห็น โครงการใหญ่ต้องกำหนด
 จำนวนเงินแน่นอนมาก มีแผนการไว้
 ที่เงินนี้ของมาแต่อาชญารัฐบาลไปโยงกับ
 สถานแล้วสถานนั้นถูกยุบไปหรือความเสถียร
 ลากออกไปมาก มีการเล็ดลอดเข้ามาขัด
 อะไรก็ตามเถะ โครงการนั้นก็ไปไม่

รอด ข้าพเจ้าคิดว่ามองในแง่โครงการ
 และรัฐบาลที่ตนนั้นมีโครงการ
 ในแง่เพื่อให้ความสำเร็จของโครงการ
 แล้วให้เสถียรภาพของรัฐบาลให้ ชุมม
 คงเป็นกำหนดเวลาคงจะมีกำหนด
 ว่าจะจะเคยอนาคตไปโยงไว้ด้วยความ
 หรือไม้อย่างสภา ผลได้ผลเสียมตง
 อรรถเวทมนาน ข้าพเจ้าจึงคิดว่าสำหรับ
 ส่วนตัวข้าพเจ้าน ข้าพเจ้าสมควรที่จะให้
 รัฐบาลทราบว่า เขามาเป็นรัฐบาลทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง นระอ
 เป็นจำนวนประเทิน ๘ ปี ๕ ปี ๖ ปี ๗ ปี
 นนแล้วมกั แล้วตนก็วาง โครงการได้
 จะทำอะไรที่เสีย ตนไม่ใคร่หมายความว่า
 ว่าขอครั้น แล้วแล้วชกไปเลยไม่มี โอกาส
 กลับมาอีก มาว่า รัฐบาลบริหารราช
 การแผ่นดิน ตกด้วย ค เทน ที่เซต ถอของ
 ราษฎรที่ไร่ ท่านเมืองเจริญเห็นผลเช่น
 แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าเห็นแก่ว่า ถ้าเรา
 ไปสภาพที่ทนทนเกิน เรือง ที่เรา จะกำหนด
 การเลือกตั้งต่อไปให้สภาพที่พอควร ไคร
 ความของยกยอมีคณนคม ก็เมื่อเช่นน
 แล้วว่าเห็น แล้วหาก อะไรที่จะทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งท่านสนน ไค
 เป็นรัฐบาลแล้วกำหนด ๒ หรือ ๓ ๖
 ๖ หรือ ๗ ปี แล้วไปปลงเจ้าพวณของแล้ว

นี้ข้าพเจ้า ไม่ได้หมายความว่า ของ
 เหมือนกันยกเว้นแต่ยกตั้งประธานาธิบดีของ
 สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประธานาธิบดี
 เขาเช่นทั้งประมุขของรัฐและเขาเป็นทั้ง
 รัฐบาลในตัวของเขา อายุของเขาได้ไม่
 ได้โยกย้ายสภาวะเหมือนกัน เพราะสภาวะ
 เลขาธิการคนละคราวไม่ได้ออกมามีประ-
 ธานาธิบดี อัครมนตรีเพียงบางส่วน ก็
 เหมือน ๑ ใน ๓ หรืออะไรก็ตาม เมื่อ
 เห็นแล้วเขาก็ความแน่นอนโยบายตามทงถั่ง
 ไม่เกินเวลา ๕ ปี พอพ้น ๕ ปีเขาต้อง
 ออก ออกแล้วเขาสมีครใหม่ ถึงงาน
 เขาก็ว่าอยู่เรื่องเขามาทำต้อออก ขึ้นโค
 กัดทำน นายกรัฐมนตรี หรือรัฐบาลของ
 ไทยมีกำหนดตาย เวลาอยู่ประ กออยู่คุณ
 งานความต้อคงไม่มี ใครส่งสัยละ วาษา
 กันขม ถ้าเมตราอยู่ขมแล้วสภาวะ
 แทนระใหม่ขม นข้าพเจ้าคิดว่าใครไป
 เลขาธิการก็ใช่ ไม่ใช่ละ ถ้าตัวไม่รับ
 ทุณงามความดี เหมือนเช่นแล้วพระ
 มหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 แต่งตั้งออกโตเป็นของระรมาท ทนเมอ
 ต้านสมาชิกมีความหวัง โยว่า พอหมด
 อายุรัฐบาลไปปลุกกลางกัน ในขณะ
 เกลายังไม่มีอายุระก้องแถลงนโยบายได้
 พงใหม่ พง ๗ ก็ไม่คงไว้วางไว้ขอ

ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเห็นชัดปลุกขย เสร็จ
 มาลงใหม่ไม่คงขานโยบายเต็มพอหรือ
 ตรีไรประขานแปลงไม่เห็นมีการเรียขย
 ตรีไร ความพอนข้าพเจ้าคิดว่าเขาเขยผล
 แกร์โครงเกรนเกินโคกาศที่รัฐบาตร
 ถ้านั้นแล้วระหกรประเทศนี้ ข้าพเจ้า
 ทรกำหนดจำนวนมากรกว่า

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปรา-

โมท: กระผมเห็นว่าเรากำลังพิจารณา
 ร่างรัฐธรรมนูญด้วยความวิตกกังวล
 เรื่องเสถียรภาพของรัฐบาลซึ่งกระผม
 เห็นไปต้นๆเสียแล้ว คือว่าเราเขียนร่าง
 เสถียรภาพของรัฐบาลกำลังจะรวมหลัก
 กาวของประธานาธิบดีไว้สำหรับมติต่าง
 ทรสถานใดลงไว้แล้วตาม ระเบียบวาระที่
 แล้ว ๆ มานี้ ตามความเห็นส่วนตัว
 ของกระผมเดงนั้น เห็นว่ายังไม่ช้กถ
 หลักระชาธิปไตย และจึงแนะนำรัฐบาล
 ก้องขมใหม่ระไม่ต้องขอความไว้วางใจ
 ขากรัฐสภาอีก และแม้แต่ด้วยบุคคลใน
 ทรรัฐบาตรนั้นไม่คงเอน สมาชิกรัฐ-
 สภาสก็ แต่ความเข้าใจคงเกินยงคงขบ
 คับว่ารัฐบาลนั้นอยู่ได้ด้วยความไว้วาง
 ใจของรัฐบาลนั่นเอง เพราะเหตุว่าถ้า
 หากกรรัฐสภาไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนั้น
 เมทได้ คงไม่คงมี ฤทธิมาขทาง

เหมือนเครื่องมือในการบริหารของรัฐบาล ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเห็นไปไม่โตหรือเห็นไปโดยไม่สะดวก นักคิดรัฐบาลคงอยู่โตด้วยความไว้วางใจของรัฐบาลโดยปริยาย ด้วยเหตุนี้การยอมเห็นว่าเมื่อรัฐบาลนั้นอยู่โตด้วยความไว้วางใจของรัฐบาลแล้ว และยังไม่มีความจำเป็นของสถานการณ์อย่างอื่น เราไม่ควรจะพิจารณาหรือควรระมัดระวังไปถึงว่าอายุของรัฐบาลนั้น ก็ควรระมัดระวังผลพวงกับอายุของรัฐบาลนั่นเอง ไม่ใช่ต้องเกณฑ์อย่างคนอื่น เพราะเหตุว่าถ้าหากไปกำหนดให้รัฐบาลอยู่โตโดยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของรัฐบาลแล้ว เราปล่อยให้รัฐบาลให้ขาดออกไปจากรัฐบาลไม่มีความผูกพันอย่างใดกัน และจะไปเสียพลังเรื่อง การที่รัฐบาล อยู่โตด้วยความไว้วางใจของรัฐบาลนั้น ควรอย่างไรก็ตามเมื่ออาศัยหลักความไว้วางใจของรัฐบาล สมมติว่าเราไปกำหนดให้รัฐบาลอยู่ โตโดยมีจำนวนกำหนดไว้แน่นอน หรือกำหนดด้วยวิธีอื่น ๆ ของรัฐบาล ไม่ต้องพ้น ไม่ต้อง ออกไปพร้อมกับอายุเมื่อรัฐบาลหมดอายุ หรือเมื่อรัฐบาลถูกยุบหรือเลิกโดยวิธีใด ๆ หนึ่ง เห็น การ ใช้ สัทธิ แก่ รัฐบาล ที่ ระ มธ

ดถก จร เรียกไว้ว่าเป็น การ เขา ประช รัฐบาลนั้นเกินไป เพราะเหตุว่ายากที่จะ อย่างนี้ สมมติว่าอายุของรัฐบาลยังไม่หมด จึงมติดำเนินการตามคำหาญ แล้ว ก็ไม่อะไรที่จะมาเปลี่ยนแปลงแก้ไขใน ใต้ รัฐบาลคง อยู่ ใต้ หาย ใน ระ ชะ นัน นี้ หากมีการ ชักกัน ระหว่าง รัฐบาลกับ รัฐบาลแล้ว รัฐบาลก็ควรจะยุบสภาได้ ง่าย ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงอะไรทั้งสิ้น แต่หากว่าเราลงมติไปว่า รัฐบาลจะมี อายุเท่าไร รัฐบาลแล้ว ก็หมายความว่า รัฐบาลยุบสภา รัฐบาลเองก็จะต้อง ออกไปด้วย และเมื่อออกไปแล้ว ปัญหา ก็เป็นปัญหาที่ยุ่งยากของรัฐบาลนั้น ก็ เห็น เรื่อง ที่ ประ ชา ชน เติ มของ ว น จ ฉ ย ถ้า หากว่า ประชาชน เติ มของ ส ม ช ก รัฐบาล ที่ ไม่ มี ความ เห็น ตรง กับ รัฐบาล เข้า มา เย็น ส่วนมาก ก็หมายความว่า ประชาชน ใ น ส ภา ก ความ ค ัก เห็น ไป ใน ทาง ที่ ไม่ ตรง กับ รัฐบาล เช่น เดียวกัน อย่างนี้ การ ระ คุก ึ่ง รัฐบาล ใหม่ แต่หากว่า รัฐบาล คง อยู่ ตาม กำหนด อายุ ซึ่ง เข ย น ไว้ ต่าง หาก แล้ว ้วย ย ุ ส ภา ไป แล้ว ุ ส ภา จะ เติ ม ช น หล ก ุ ส ภา ถ้า หาก ว่า ราษฎร เติ ม ส ม ช ก ุ ส ภา ที่ ุ ส ภา ที่ ุ ส ภา ใหม่ รัฐบาล จะ ทำ อ ย ใ เร เข ย น ก ุ ส ภา

เขตนั้นอีก แล้วจะทรงขยุบรัฐสภาที่
เขตๆ ไป จนกว่ารัฐสภาจะหมดอายุ
ซึ่งกระผมเห็น ว่าควรเห็นแก่ประเทศดีกว่า
บริหารราชการแผ่นดิน อย่าง ร้ายแรงแ
ที่เขาสว ถ้ามีรัฐสภากระผมเสีย ระยะเวลา
แค่ ๓ เดือนก็เสียระยะเวลา นั้นไม่ ท้อ ไห้
รัฐสภา บริหาร ราชการ แผ่นดิน ไท้ โดย
สะดวกแล้ว ก็ไม่ในารรกรรรัฐสภานั้น
ไว้ หรือ ไม่น่าจะรักษาเสถียรภาพนั้นไว้
ซึ่งก็กระผมมองกลับคิดครม. ในการ
ร่างรัฐธรรมนูญ ประการที่ ๑๖ ได้ปรึกษ
เถียง อยู่ เสมอ เหมือนกัน ในเรื่องเสถียร
ภาพ ของ รัฐสภาเถียงว่า ถ้าหากจะเข้าไป
ใหม่แล้ว จะใคร่รัฐสภาเข้ามาจึงจะได้
ทำนารุ่นแรง ค่อยยกของวาง จะทำไ้
รัฐสภาของ ส.ส. ลุง กฤษณะชิต แต่ขณะ
เดียวกันกระผมไม่ไ้เถียงแต่เพียงเท่านั้น
กระผมเถียงต่อไปอีกอย่างหนึ่งว่าถ้าหาก
ว่าเราเขียนใหม่ เราจะได้รัฐสภา ชนิดที่
เป็นรัฐสภาตลอดกาล และรัฐสภานั้นของ
อาชีพ จะของ ส.ส. ลุง กฤษณะชิต คือ ข้าราชการ
ต้องถูกรัฐสภายุบสภาใหม่ทุกขง ของ
เลขาธิการใหม่เรื่อย ๆ ไป แล้วก็ไม่ไ้
ให้อะไรกันกลยเข้ามาแล้ว ก็มาชกกัน
ชก ยุบกันอีก ถ้าหากว่าเราลงมติไป
ให้อาชีพของรัฐสภาไม่มีความสัมพันธ์

อาชีพของรัฐสภา แต่หากว่าเราลงมติ
ให้อาชีพรัฐสภาต้องอยู่ไ้ เท่ากับ ข้าราชการ
สภาแล้ว ความปลอดภัยไปจึงจะเกิดขึ้น
ประการแรก รัฐสภาที่ ระตั้งคือ หน้าคิด
หลัง ในกรณีที่ยุบสภา ไม่ได้ยุบแล้ว
ตามสภากฎ และประการที่ ๒ เมื่อได้
ยุบสภาแล้วมีการเลือกตั้งแล้ว ประชาชน
ทั่วประเทศก็จะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
เห็นตรง ไ้ทางหนึ่ง ซึ่งจะได้ตั้งรัฐสภา
ขึ้นใหม่ หลังจากการเลือกตั้งให้เสร็จ
ตลอด ก็มีความคิดเห็น นั้น คิดเทียบ
ประชามติ พรรค ประชาชน ไ้ลง มติ ไป
แล้ว มีอะไรก็เหตุน กระผมจึงเห็นว่า
ข้าราชการนั้น ควรทรงความผูกพัน
กับอาชีพของรัฐสภา ไม่ใช่กำหนดเขียน
อย่างอื่น

หลวง ประกอบ นิตสาวิ :
ข้าพเจ้าขอขตยพระคองท่าน ส.มาศว่า ไ้
ยอมปรายเมษาน ซึ่งไ้คงแจงให้รับความ
เกี่ยวโยงระหว่างรัฐสภาถึขรัฐสภาอย่าง
แจ่มแจ้งที ข้าพเจ้ากราบเรียนแล้วว่า
ความข้าพเจ้านั้น ไม่ไ้จะว่าเสียใจ
แต่ไ้ไ้ที ไ้ไ้ไรไ้งาน เพราะกระผม
ซึ่งเราส.ส. เทรบพึ่งตัวยก แต่ข้าพเจ้า
ขอขตย ขอขตยปราย ในขชตย ขาฯ กระผม
ส.มาศว่า ความหมายขตยว่าขตย

ให้รัฐบาลอยู่ในตำแหน่งนั้น แทนชาย
ซึ่งออกไม่ได้ในระหว่างนั้น แต่เขาจะ
ไม่ได้หมายความว่าความถ่วงนั้น เพราะคำที่
ว่ากำหนด จะกำหนดเวลาเป็นจำนวน
หรือเท่าอายุรัฐสภา หมายความว่า
กำหนดในเขตของตน แล้วในระหว่าง
ที่ก่อนจะถึงกำหนดที่ออกให้เหมือนกัน
ถ้าสมาชิกส่วนมากในที่ประชุมคงมี
ในระเบียบวรรคต่อไป ให้มีการเรียก
ออกปรายไม่ไว้วางใจได้ก็ ตามระเบียบ
วรรค ๔. ๕. ๖. ๓. เช่นนี้ หรือ
๔. ๕. ๖. ๔. หมายความว่าพระ
มหากษัตริย์ขอให้คณะรัฐมนตรีพ้นจาก
ตำแหน่ง นั้นก็หมายความว่าคณะเงาจะ
เพราะฉะนั้นความหมายที่กล่าวหาหนดเห็น
เวลาทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่าออก
ตลอดกาล ต้องออกหรือยังก็ได้ให้
เรื่องทวารออก เช่นกันว่ารัฐมนตรี
ออกเองหรืออะไรเอง ก็เป็นเรื่อง
กรรมวิธีการร่างจะไปเขียน เพราะ
ไทยปกครองด้วยระบอบรัฐธรรมนูญ รัฐมนตรี
พ้นตำแหน่งก่อนวาระเมื่อไร เช่น ตาม
ลาออก ต้องไทย หรืออะไรอย่างนั้น มี
เป็นเงาตามความนั้นได้ก็ กล่าวสา
ไม่พึงประสงค์ ก็หมายความว่าให้คณะ
รัฐบาลให้ ออกให้ทางสภาแล้วกัน

ครั้นกำหนดที่ตราไว้ ก็เขาจะทำด้วย
หรืออย่างที่ท่านสมาชิกอภิปรายก็ได้ คือ
ไม่ยอมรับพระราชาธิบดีตั้งพระมาต
ไม่ยอมรับในวาระ เช่นรัฐบาลควร
สั้นกว่าเสียงราษฎรเสียครึ่งแล้ว ให้
ลาออก เขาก็คงลาออกด้วยเอง ถ้าไม่
ออกก็ต้องมีพระราชาธิบดีอะไร อย่าง
ที่เรากล่าว พระราชาธิบดียกยอชาว
ไทยสมัยหนึ่ง ซึ่งท่านสมาชิกมี
เคยพูดได้ ออกปรายเมื่อตนได้มีส่วน
ที่ซึ่งลาออกก็เขาคงย ี่ข้าพเจ้าเข้าใจ
ว่าอย่างนั้น ลาออกจากรัฐบาลด้วย
แล้วก็มีเสียงเคลือบความมา นั่นหมายความว่า
ความว่าตกลงกันเอา ไม่ได้หมายความว่า
ต้องออกจนครบอายุ ข้าพเจ้าไม่ได้
หมายความว่าอย่างนั้น

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปรา
โมช : กระผมทวงถามว่าสมาชิกมี
เคยปรายเมื่อครั้งก่อนหรือไม่หรือกระผมต้อง
เถียงไม่มทศทสัน คือความจริงท่าน
พูดมาแต่ด้วยรัฐบาลกระ คือว่าเมื่อ
แพมดในสภาแล้วยอมจะลาออกไปน
ถกกับ กระผมไม่เถียง ความจริงรัฐบาล
ออกไปเช่นนั้น ที่ท่านตั้งตัวอย่างมา
เรื่องพระราชาธิบดีออกบ้างอะไรนั้น
นั้น ความจริงกระผมก็ไม่ได้อยู่ใน

รัฐบาลนั้น กระผมไม่ขอ ถ้ายาจ
 ะไม่ขอแก้ไข ทัศนคติหากท่านคางท
 ันจะจริง ถ้าหากว่ารัฐบาลเป็นรัฐบาล
 ที่ไม่ห่วงอำนาจวาสนา แต่หากการทอน
 เราเข้ามาครองอำนาจ แล้วบางทีการทรง
 ายการว่าก็ อาจ จะเห็นด้วยเอง ทั้ง อยู่ ใน
 ถูก โดยที่ทำไมได้พิจารณาเรื่องพรรค
 ของคนอื่น เพราะฉะนั้นในกรณีรัฐบาล
 เห็นว่าสมาชิกกำลังจะแยกออกไป
 ไม่ไว้ใจใจใครก็ หรือสภาที่ลงมติ
 หรือว่า เรมิตำ เนน การ ที่จะ ลงมติ เพื่อ
 กรายบังคับม ทลให้ปลด รัฐบาล ออก จาก
 ตำแหน่งก็ดี ถ้าหากว่าเป็นรัฐบาลที่
 ห่วงอำนาจแล้ว และอายุรัฐบาลนั้นยัง
 ไม่หมด สันนิษฐานว่าของเหลืออยู่ก็ ๕ ปี
 อย่างนี้ รัฐบาลจะตั้งยุบสภาทันที โดย
 ที่ไม่ห้ามการแยกออกไปเลย หรือ
 ว่าจะลงมติเพื่กรายบังคับม ทลให้ปลดกร
 รัฐบาลออกจากตำแหน่งนั้นเกิดขึ้นได้ แล้ว
 ก็คงมีการเลือกตั้งใหม่ ก็เป็นอย่างไร
 น้อย่าง ผมเกรงและกลัวว่าจะ เป็น อย่าง
 นี้ ไม่ใช่รัฐบาลจะมานั่งรอให้มีการแยก
 อกไปเลยไม่ไว้ใจใจ หรือนั่งรอให้มีการ
 ลงมติหรือการ กระหัดใด ๆ ที่จะให้
 กรายบังคับม ทลให้ปลดรัฐบาลจากตำแหน่ง
 การรัฐบาลที่ไม่ดีแล้วด้วย โอกาสนั้น

สภาทบท แล้วกลับมาตั้งพรรคใหม่ได้แล้ว
 ก็ไทยที่รัฐบาลก็ยังไม่ค่อย ออก เพราะ
 ภายยังไม่หมด นกระผมเกรงว่าจะเกิด
 ขบถกัน กระผมแนะนำท่านเซอร์เหลือเกิน
 ว่ารัฐบาลที่ประเทศไทยคงมีวันถึงไป
 รมแต่ถึงหน้าจะเป็นรัฐบาลที่มีคุณสมบัต
 มีศีลธรรมสูงส่งนั้น แต่ก็ไม่แน่ว่าจะ
 เป็นไปได้ แล้วถ้าหากว่าใครรัฐบาลที่ไม่
 ดีเข้ามาแล้วจะลาออกอย่างยาก จึงขย
 จะให้มทางออกไว้มาก ๆ นั้นความ
 ประสงค์เท่านั้น

พระตรีณสารวิศวกกรม: กระผม
 ถึงจะ สย อยู่นี้ ก็ พึ่ง ว่าถ้าสมมติว่าเรา
 ตกลงว่า ถ้าทนกันเป็นจำนวนที่ คือไม่ตาม
 อายุของรัฐบาล แล้วคือไปเราจะทำ
 อย่างไร คือเราจะพิจารณากัน ในที่ประชุม
 นี้ ในสภานวจำนวนนั้นแทนจำนวน
 เท่าไร นั้นเป็นข้อสงสัยของกระผมซึ่ง
 ความจริงก็ไม่สำคัญอะไรนัก แต่เท่า
 ที่กระผมได้ พง คำขอช่วยมากันเหตุผล
 สันนิษฐานทั้ง ๒ อย่าง คือทั้งที่ให้เป็น
 จำนวนนี้ และทั้งที่ตามอายุรัฐบาล แต่ท
 ะผมยังไม่รู้จะแน ใจจะเลือกข้างไหน
 ก็เพราะเหตุที่ว่าเราขง ไม่ได้ตกลงกัน
 การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี

ไทยเคยเห็นที่ประชุมในหลวงเมฆใน
 คราวประชุมที่แล้ว ๆ มาว่าเป็นเรื่องที่เรา
 นำพระโศกไปขายกันอย่างมาก ในระบอบ
 วรรค ๕ คือระบอบการปกครองแบบ
 ประชาธิปไตยไทยมีพระมหากษัตริย์ แต่
 ว่าเป็นที่น่าเสียดายที่เราไม่ได้นำการ
 อดปรายกันมากนัก และกษัตริย์การประ
 ญัตติแล้วฝ่ายกรรมาธิการเห็นฝ่ายปร
 ชาติไทยไม่มีการอดปรายกัน แม้แต่ท
 เศว เวชชกรรมกรหาให้หัวใจของเรา
 จึงกลายเป็นการบ้านมาจนขณะนี้ไม่รู้ว
 เวลานั้นแนวการปกครอง ระบอบประชา
 ธิปไตยซึ่งเราชอบรับที่เราจะไปในรูป
 ไหน ระบอบไปในทางระบอบประธานา
 ธิปัต ระบอบรัฐสภาตามเดิมหรือระบ
 ผสมก็ยังเป็นที่ข้องใจสงสัยกับคนจับ
 กระทรวงธรรม แต่ทุกคนเราจะไปเข้าส
 ประเด็นสำคัญคือกลุ่แห่ง อานาจหรือ
 ที่เรียกว่าความสัมพันธ์ระหว่าง อานาจ
 บริหารกับอานาจรัฐสภา ซึ่งกระผม
 บอกว่าเห็นหัวใจสำคัญของรัฐธรรมนูญ
 ใหม่ในบทเศว แต่เรื่องที่เขาพาไป
 เรชน มาหนักเกินเวลาที่จะได้ผ่าน มาแล้ว
 แต่อย่างไรก็ตามเขาจะรู้สึกดีว่า
 ภายหลังที่ได้นำการอดปรายเกี่ยวกับเรื่อง
 รัฐสภาหรืออานาจบริหาร ความเห็น

ต่าง ๆ ที่พอจะสรุปได้แก่จะม
 กันบ้างก็รู้สึกว่าขัดแย้งกัน ในส
 และ แต่ประเด็นใหญ่กว่าที่ประชุม
 มีความเห็นพ้องกันอยู่ประการหนึ่ง
 ด้ถึงการฝ่ายบริหารหรือ ครุฑ ศาล ท
 แห่ง หรือที่เรียกว่า Strong Executive
 รู้สึกว่ามีความเห็นพ้องกันไปใน
 หนึ่ง ทั้งนี้อาจได้พิจารณาโดยอาศัย
 ประสิทธิภาพแล้ว ๆ มาของการเมือง
 ประเทศไทยและของกร โนม์ของการ
 เมืองของประเทศต่าง ๆ ในโลกันแม้แต
 ประเทศซึ่งมีความเจริญในระบอบประ
 ชาติประชาธิปไตยมาแล้วก็ตาม โนม์ไปใน
 การจัดการบริหารที่เข้มแข็งเห็นพ
 เพราะถือว่ารัฐสภาไม่เข้าด้วยกัน
 ึ่งเคยได้ แต่การรัฐบาลใหม่ รู้สึกว่า
 ลายากซึ่งในรายชื่อบริษัทแล้ว ก็ทำให้
 เห็นว่าประเด็นเวลาเรต้องการรัฐสภา
 ึ่งเข้มแข็งหรือบริหารที่เข้มแข็ง ัน
 ประเด็นที่สำคัญคือไปคือว่าจะให้บริหาร
 เข้มแข็งทำอย่างไรที่จะให้เข้มแข็งแล
 เข้มแข็งนี้คือไทย นเกินเรื่องที่สำคัญที่สุด
 ึ่งจะเข้าสประเด็นนี้ คือลย คำนวณ
 ึ่งว่าต้องการให้เข้มแข็งจะให้อย่างไร
 ึ่งเข้มแข็ง และให้เข้มแข็งนี้คือไทย
 ึ่งเข้มแข็งนี้ เพราะฉะนั้น

แผ่นดิน เราผ่านมาแล้ว รัฐมนตรีจะ
เห็นสมาชิกสภาไม่ได้ เราผ่านมาแล้ว
ทั้งเหล่านั้น รู้สึกว่า เห็น การ ให้ คำนำ
ญายบริหารอยู่ คือไปเนรมิตมาลงสู่
อำนาจระหว่างรัฐบาลกับรัฐสภา คือ
ไปเน ซาฟเราลงว่าเห็นเรื่องที่เราจะต้อง
พิจารณาว่าขึ้นไปให้คำนำบริหารมากไป
แล้วจะกลายเป็นการเอาเปรียบรัฐสภา
เกินไป คณะนักขนก็จะโตเขาสู่วาระ
วาระสุดท้าย คำนำระหว่างรัฐบาลกับรัฐ-
สภา โดยเฉพาะในระบอบวาระแรก
คชพระมหากษัตริย์จะทรงยกเสด็จไปหรือ
ไม่ แล้วต่อไปถึงวาระของกรรมา
ของรัฐบาล และการแยกออกไปจากทั่วไป
ต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ชนบททางสมาชิก
ทั้งหลายจะโตพิจารณาตกลงใจอย่างไร
ซาฟเราใครขอให้ท่านโตโปรดพิจารณา
ถึงความสำคัญที่ซาฟเราโตเรียนมาแล้ว
ก็ขออาศัยอำนาจทั้งสองนี้ ควรจะให้โต
มีส่วนร่วมกัน คอยให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโต
เปรียบซึ่งกันและกันมาก แต่จุดที่มาก
ความที่โตเห็นพ้องต้องกันแล้ว คือของ
การรัฐบาลที่เข้มแข็ง แต่ไม่ได้เข้มแข็ง
เสียจนกลายเป็นรัฐบาล ซึ่งกลายเป็น
ระบอบเผด็จการโตง่าย ๆ ในภาพภาค
หน้า เพราะการร่างรัฐธรรมนูญเรา

เราไม่ได้ร่างรัฐธรรมนูญเพื่อออก
ร่างเพื่อขงขณและโดยเฉพาะโดยที่
ที่เราจะต้องคิดลงอนาคต เราจะร่างเพื่อ
มองสิ่งปัจจุบันหรืออนาคตมาแล้ว
อย่างเดียวไม่ได้ เราจะคิดถึง
อนาคตว่า ความต้องการในระบอบ
ประชาธิปไตย ซึ่งที่ประชุมมันจะต้อง
ดูอย่างไร

นายพลตำรวจโท บรรลือ
เรืองตระกูล : ญัตติมาถึงตรงที่
สำคัญตรงที่ถามสมาชิกคนแรกโตอีกที่
ไปแล้ว ว่า คือเรามาถึงตรงที่ที่ว่าพระ-
มหากษัตริย์จะทรงยอมรับรัฐสภาโตหรือไม่
จะยอมยกโตจะเว้นว่าในท่านพระ-
มหากษัตริย์นั้นกษัตริย์ในท่านกษัตริย์ทรง
โตพระราชาอำนาจทั้งสามประการ แต่
ว่าในการรับสภาขึ้นเป็น อำนาจกษัตริย์
บริหารบัญญัติ คชวงไรก็ตามจะยอมยก
จะเรียนกันขงขณโตตรงโตตรงมาว่า เรา
คชจะยอมรับกันว่าในประเทศไทยเรา
นับตั้งแต่โตมีการเปลี่ยนแปลงจากรบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราชย์มานั้น เราโต
การรับขงขณเราจะไปโตหรือจะมีคชของ
ความระบอบการปกครองประชาธิปไตย
แต่ว่าในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

นั้นก็มีอุปสรรคไปในหลายรูปด้วยกัน เรา
 จะเห็นได้ว่าใน สหรัฐ อเมริกา เขารัฐ
 ของเขาในรูปหนึ่งต่างหาก ซึ่งเขาจะ
 กำหนดให้ประธานาธิบดี อยู่ในระบอบ
 แต่โดยเฉพาะอย่างนี้ในประเทศไทย
 เรานั้นเราคงไม่ปฏิเสธว่าเราจะมีราช
 รัฐธรรมนูญของเราในระบอบการปก
 ครองแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุขของชาติ แต่ถ้ามองว่าสถาบัน
 ไตรัญชยของเราจะได้มีการปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตยก่อนมีรัฐธรรมนูญแล้วระบบต่าง ๆ
 ที่เราจะบัญญัติไว้ในร่างระเบียบก่อน
 รัฐธรรมนูญนั้นก็จะต้องดำเนินการไป
 ตามหลักต่าง ๆ ที่เขาได้วางไว้ในรัฐ
 ธรรมนูญในประเทศต่าง ๆ ที่เขาดำเนินการ
 มา จริงอยู่เราอาจจะนำประสบการณ์
 หลายอย่างหลายประการที่เกิดขึ้นในสมัย
 ก่อน ๆ นั้นมาเป็นข้อแก้ไข แต่ท่าน
 ย้ำถามว่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
 นั้นมีสมาชิกหลายท่านได้ข้อสรุปให้เห็น
 ว่าเป็นการส่วนตัวเฉพาะบุคคล เพราะ
 ฉะนั้นกรณีจึงเห็นว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ
 มุขานัน ถ้าจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง
 ขนาดใหญ่ในรัฐธรรมนูญของเราที่จะ
 เขียนต่อไปนั้น ก็ควรจะเห็นเหตุการณ์

สำคัญและมีเหตุผลอันสมควร มิใช่ว่า
 ฐานรัฐมนตรีนคนหนึ่ง ในสมัยนั้น ออก
 เป็นรัฐมนตรีแล้วจะไปหาท่าน นายถ
 รัฐมนตรีนั้น แล้วเรากล่าวเหตุการณ์
 เพียงเท่านั้นมาเปลี่ยนแปลงนั้น กรณี
 ก็ไม่เห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตามใน
 ระบอบการปกครองโดยรัฐสภานั้น การ
 ยุบรัฐสภาหรือการให้รัฐสภาอำนาจ
 ที่จะไม่รับรองคณะรัฐบาลนั้น เป็นคุณสมบัติ
 แห่งอำนาจในการปกครอง โดยระบอบ
 ประชาธิปไตยในรัฐสภา คือหมายความว่า
 จะให้ให้แก่เฉพาะอำนาจของรัฐสภา
 อย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 อำนาจของรัฐสภาไม่มีเลยที่จะให้ความ
 ไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจแก่รัฐบาลแล้ว
 อำนาจเหล่านั้นก็ไม่สมมูลหรืออาจจะ
 กล่าวได้ว่าไม่ใช่ระบอบการปกครองโดย
 รัฐสภา เพราะฉะนั้นเรื่องที่จะ
 เรียบร้อยไปนั้นก็อยากที่จะขอเรียนว่า ถ้า
 สถาบันของรัฐสภาในกรณีนี้ให้สภาอำนาจที่
 จะลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลในการบริหาร
 แผนคนใดแล้ว การยุบสภาเป็นคุณสมบัติ
 แห่งอำนาจที่จะให้เกิดการสมมูลกันขึ้น
 ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดย
 รัฐสภา การยุบสถาบันเป็นการกระทำ

ยุบสถานนักโทษกรรมาไทยพระราชกฤษฎีกา
 ฎีกาแก่นักโทษกรรมาไทยที่ระบอบของเร
 เหม็ดแล้ว ใช่ว่าไรทั้งนี้ในชื่อกันนั้นมิตย
 หลากประเทศได้มีการรับชงใหม่บ
 ัญญัติไว้ ในรัฐธรรมนูญใหม่การยกเลิก
 ฝืนพระราชกฤษฎีกา แต่ความมิตยเหตุสำคัญ
 อยู่กตอวง ในกรณีที่ยกเลิกฝืนราชกฤษฎ
 ินนระต้องกระทำโดยมีเหตุผลอันสมควร
 เพราะเหตุว่าที่กระทำไปด้วยเหตุผลไม่
 สมควรแล้ววาทษจะมีการเสียหายได้
 หลายประการแก่ประเทศชาติ เพราะ
 ณะนกรรมจึงมีความเห็นว่าเราควรระ
 โทษที่บัญญัติยกเลิกฝืนราชกฤษฎีกาใน
 รัฐธรรมนูญ ถึงรัฐธรรมนูญของเรา
 ได้เคยบัญญัติเอาไว้แล้ว

นายสมภพ โทษะภักดิ์ :
 เจ้าที่ระบอบวาระนี้ความหวังรัฐสภา
 เข้าใจว่าสมาชิกรักทุกคนก็อยากจะได้พระ
 มหาลกษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจยุบสภา
 ได้ แต่ปัญหาที่ว่าเราจะหาเหตุผลอะไรมา
 สนับสนุนว่า ให้พระมหาลกษัตริย์ทรงมี
 พระราชอำนาจยุบสภา ปัญหาที่ระหาค
 ษณมาสนับสนุนนั้น กระผมเห็นว่าก่อน
 ข้างกล่าว เพราะเหตุว่าด้วยประการแรก
 เราไม่สามารถจะกล่าวอ้างได้ว่าเราจะมี

การปกครองระบอบรัฐสภา ที่กระผม
 กล่าวเน้นในพจนานพควา การปกครอง
 รัฐสภาคือให้สภาเถียงชงกัน ให้ฝ่าย
 บริหารให้คำแนะน้า ให้พระประมุขยุบ
 สภาได้ และให้สภาลงมติไว้วางใจให้
 อย่างนั้นถึงจะเรียกว่าใหม่การปกครอง
 ไทยรัฐสภาการเถียงชงกัน ซึ่งเป็น
 หลักสำคัญ ที่นสวรสำคัญในเรื่องการ
 ปกครองไทยรัฐสภาเวลานั้นแยกออกไป
 หลายระเบียบวาระ ในรณนระเทียบ
 อวระยุบสภา เพราะฉะนั้นจะกล่าวอ้าง
 บอกว่าเราอยากจะมีการปกครองไทย
 รัฐสภา จึงใหม่รัฐสภา กระผมรัฐสภา
 จะเป็นการกล่าวอ้างที่ค่อนข้างเลือนลน
 เพราะเหตุว่าไปกล่าวอ้างเช่นนี้คล้าย
 กับว่าเป็นการผูกมิตยรัฐสภา ว่าถึง
 ระเบียบวาระลงมติไม่ไว้วางใจก็ต้องลง
 มติ เพราะเหตุว่าไปยกเลิกฝืน
 หลกกันแล้ว ถ้าหากสภาลงมติใหม่การ
 ยุบสภาได้ก็จะเป็นการผูกมิตยว่า สภาจะ
 ต้องให้อำนาจรัฐสภาเบ็ดตกกับอวระลงมติ
 ไม่ไว้วางใจได้ กระผมคิดว่าเหตุผล
 เห็นจะมากกล่าวอ้างไม่ได้อันใด ไทยระบอบ
 เป็นกตยแห่งอำนาจจึงไม่ได้ เพราะ
 เหตุว่าเราจะไม่เข้าใจว่าสมาชิกรลงมติ

ให้สภาแก้ไขข้อปรายกใดหรือไม่ได้นั้นเช่น
เรื่องอนาคต สถานะของมติไม่เห็นด้วย
ที่ว่าจะไม่ให้รัฐสภาแก้ไขข้อปรายกใด ถ้า
หากงานอันนี้จะต้องมีการปกครองของ
รูปหนึ่ง กระผมเห็นว่าเหตุผลจะสนับสนุน
การยกย่องสถานะนั้นจะต้องศึกษาว่าการ
การยกย่องสถานะนั้นเขาใช้ในกรณีใดบ้าง
เพื่อประโยชน์อะไร อันเป็นการศึกษา
ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ทั่วประเทศต่าง ๆ
เขาใช้ยกย่องเพื่ออะไร การยกย่อง
ถ้าใช้ตรงที่สภาว่าตนแล้วรู้สึกว่ามี
หลายประเทศได้ใช้การยกย่องเพื่อเหตุ
ผลแตกต่างกัน ถ้าจะกล่าวว่าเป็นเชิงของ
ประชาชนบางประเทศ เขาก็ใช้การยก
ย่องในกรณีพิเศษว่าสภาด้วยญัตตินั้น
เองมีความเห็นขัดแย้งความต้องการของ
ประชาชนเขาเข้า อย่างเช่นประชาชนเขา
มีความเห็นในทางที่เรียกว่า ไม่เห็น
ด้วยกับรัฐสภาสังคมนิยม แต่ว่าผู้แทน
ที่เลือกเขามานั่ง พยายามจะดัน
ไปในทางสังคมนิยม อย่างแรง หรือ
ใช้เหตุผลอย่างแรง คือจะขึ้นพรรค
สังคมนิยมเข้ามา ถ้าหากเห็นว่า
ในกรณีเช่นนี้เห็นว่าการขัดแย้งของความ
รู้สึกของประชาชน เขาอาจจะยกย่อง

เพื่อให้ประชาชนได้วินิจฉัยใหม่
สมควรจะทำอย่างไร คือหมายความว่า
ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน
ในประการหนึ่ง ประการที่ ๒ ถ้าหากว่า
มีการแก้ไขกฎหมายแล้วแต่เกิดเหตุ
ให้บุคคลวิญญูพลเมืองมีสิทธิ
เลือกตั้งมาก คือไม่จำกัดคุณสมบัติมาก
เกินไป ในกรณีเช่นนี้บางประเทศเขาก็
ยกย่องเพื่อใหม่การเลือกตั้งใหม่ หมาย
ความว่าแทนที่จะให้คนหมื่นร้อยเข้ามา
เลือกตั้งเป็นผู้แทนไทย กฎหมายเลือกตั้ง
เขาให้ทำให้คนหมื่นมาเป็นพัน คน
เขายกย่องให้ราษฎรเขามีกาเลือกตั้ง
ใหม่ เข้ามาเป็นสมาชิกไทย นอกเหนือใน
ด้านประชาชน เกือบในทางรัฐบาล การ
ยกย่องแก้ไขประโยชน์แก่รัฐบาลเหมือนกัน
ในประการแรกใช้สำหรับในกรณี
ที่มีความขัดแย้ง ในนโยบายที่เรียกว่า
นโยบายหลักหรือเมนโพลีซี ระหว่าง
รัฐสภาฝ่ายบริหาร ถ้าหากว่ามีการ
ขัดแย้งกันซึ่งหมายความว่าฝ่ายรัฐสภา
นโยบายมีข้อยกเว้นมากกว่า ไม่ยอมทำตาม
กฎหมายที่เป็นหลักการสำคัญของนโยบาย
ฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารยกย่องแก้ไขกฎหมาย
ในเชิงที่เรียกว่าอานฉว เป็นตัวจำกัด

ของฝ่ายบริหาร เป็นหัวใจของระบบรัฐ-
 ภา นสวาทอนายยังมีเหตุผลบางประการ
 คนตำหนิขยสภา เพื่ออำนาจของฝ่าย
 บริหารตก คล้ายในกรณีเช่นที่ว่าไม่
 สามารถชักธงรัฐบาลไทย ในกรณีที่มี
 พรรคการเมืองหลายพรรค ถ้าหากไม่
 สามารถระบิณยอมตกลงปลงใจให้มรัฐ-
 ภาไทย เราคัยขสภาอย่างเด่นเด่นมารัก
 ใต้อัย ประการที่ ๓ เราใ้การขยสภา
 เพื่อประโยชน์ของฝ่ายบริหารเอง อย่าง
 เช่น ประเทศอังกฤษ ขายขสภาเพื่อ
 ประโยชน์ของระใหม่สามารถเพิ่มเติม คือใน
 คัสภษาขสภาของสภาผู้แทน รัฐบาล
 กจะขยขสภานัน นำพระมหากษัตริย์
 ใ้ขยสภาด้วยกอน ในเมือรัฐสภาตก
 ไขว้แกว้เพื่อขใจใ้ประชาชน
 เล็ดลอดมาก เราจะเห็นว่าในกรณีขสภา
 นันมีกรณีที่จะใช้เพื่อประโยชน์หลาย
 หลายอย่างต่างกัน ทนสำหรับประเทศ
 ไทยเรา เราจะใ้ขยขสภานัน เราควร
 จะอ้างหลักใ้ไหน กระผมคจากมติครว
 กแลวมา ก็เห็นว่าเราคขยขสภาใน
 ประการแรกที่จะใ้ขยขสภานันจะเห็น
 เป็นใ้ใ้ใ้ เราจะใ้ถ้หลักคย
 คขสภาเป็นใ้ใ้ใ้ เพราะเหตุที่

นายกรัฐมนตรีของเราไม่ได้มาจากการ
 เลือกก้ง แต่เป็นโดยแต่งตั้ง เพราะ
 ฉะนั้นประเด็นที่ว่าจะไม่ใ้มีการขยสภา
 นั้นก็เห็นใ้ใ้ใ้ ทนประเด็นคย ใ้
 ใ้ เราขมคขขสภา จะคัยหลัก
 คยใด กระผมคิดว่าคัยหลักประธา-
 ษณเข้าใ้ในเวลานัน กระผมไม่คยจะ
 ก้วลคยคยใ้ใ้คัยเพราะเหตุคยเป็น
 คยคยแห่งอำนาจ กระผมไม่คยจะคัย
 เหตุคยคย เพราะคยคยคยคย
 นันคยมีการลงมติใ้ใ้คย แต่
 เราคยไม่คยว่าคยจะมีการลงมติใ้
 ใ้ใ้คย เพราะคยเราคยคย
 คย จากคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคย
 เราควรรระใ้ใ้การขยสภาใ้ ก็เพราะ
 เหตุคยในกรณีคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย
 คยคยคยคยคยคยคยคยคยคย

ขยายครอบคลุมเขตแดนราษฎรใหม่เลิกตั้งใหม่อีก ก็ควรจะมีกฎหมายสภาใหม่ให้ครอบคลุมขยายให้เหมือนขยายสภาไทยสภาพิเศษ ผลของประการนี้ด้วย และอาจจะต้องได้ตัดเนื้อเราให้เสียรูปการปกครองแล้ว แต่เนื้อเรายังไม่รับหลักการปกครองของ กระผมขอสนับสนุนด้วยเหตุผลเพียงสองประการ

หลวงประกอบนิติสาร :

ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับท่านสมาชิกที่ขอขยายเขตอำนาจสภาในเขตผลต่าง ๆ ที่ท่านยกมาหาประการ แต่ละประการ เป็นเท็จ ขัดกับกฎหมายสภา ตามที่บัญญัติขึ้นอยู่ในต่างประเทศ และ ทั้ง ในประเทศไทย ในความหมายของรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้ก็เป็นเช่นนั้น เป็นการลิดเลาะครัดถ่วงทุกประการ ที่ข้าพเจ้าขอขยายสภาว่า เรื่องขยายสภาเป็นการลิดเลาะเลี่ยน สำหรับควรมาพิจารณาเรื่องวาระที่จะไปแก้ไขข้อขัดข้องอื่น ๆ แต่ว่าที่จริงแล้วในรัฐธรรมนูญที่บัญญัติมาตรา พระราชอำนาจขยายสภาเป็นการใช้ อำนาจบริหาร อยู่ใน หมวดว่าด้วยฝ่ายบริหาร และ ในรัฐธรรมนูญนี้ไม่ปรากฏบัญญัติว่า การขยายสภาแพะอะไร

กับบัญญัติไว้เลย ๆ ว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะขยายหรือลดอำนาจของสภาอะไรก็ตามแต่ที่เรียกในสมัยหนึ่ง ทนรับหลักการเขียนไม่ได้ว่าขยายสภาในแพะอะไร โยชนอะไร เพราะโดยวิถีทางประเพณีของไทยนั้น การขยายสภาไม่ได้ดำเนินการที่สภาสามัญที่ไทยขอขยายมาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นการแข่งขันกันระหว่างสองพรรคแล้วละ การขยายสภาขึ้นไว้เพื่อประการสุดท้ายที่ท่านสมาชิกยกมากล่าวนั้นยิ่งกว่าอื่น คือเป็นการที่รัฐสภาสมัยใหม่จะหาไทยแต่ตั้งเอาไว้ และฝ่ายค้านกำลังเพลี่ยงพล้ำไปทำเรื่องเหมือนข่าว ได้ให้ราษฎรเกลียดชัง หรือเป็นการแตกสามัคคีกันขึ้นมาใหญ่ในพรรคฝ่ายค้านเมื่อใครผู้ขาดขยายสภา แล้วราษฎรนั้นมีความเสื่อมระอาพรรคฝ่ายค้าน โศกาสที่รัฐสภาจะได้เสียงมาก ขึ้น อยู่จริง หละน เช่น เรื่องที่ทางรัฐบาลของถนุญ ได้กันขอยุติเลิก และเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็เห็นเหมือนจะเลิกใช้มาแล้ว นี้ เพราะฉะนั้นเป็นความลิดเลาะมากที่จะไปจัดไว้ก่อน สมมติว่าควรมาพิจารณาเรื่องวาระ นี้ ไม่ ได้ ไทยนั้น

ต้องมีคนมาควบคุมกลาโหมให้เลยเถิดไป
ถ้าหากว่าสถาบันเลยเถิดไปก็อาจจะเห็นผล
เสียหายแก่ประเทศชาติส่วนรวมเหมือนกัน
การยุบสถาบันนี้ความจริงไม่ใช่การ
ลงโทษ แต่เป็นการร้องขอขอร้องให้
ราษฎรโตมस्तอ ผลิตผลเลือกตั้งได้
คดีสั้นใจ เช่น ในการที่ประชุมเห็นว่า
รัฐบาลควรถูกและเชอวจะโค้วกับการสนับสนุน
จากประชาชน ในกรณีเช่นนี้กรม
การยุบสภาขึ้น การยุบสถาบัน ความ
จริงถ้าหากว่าโค้วจะโค้วโดยความรับผิดชอบ
และมีเหตุผลอันสมควร ก็ย่อมเป็น
ผลดีแก่ประเทศของระบอบประชาธิปไตย
แก่ประเทศไทย ความหตุผลทั้งเช่นที่
มาซึ่งผมเกรงว่าคงหลายที่กล่าวยัง
ไม่จบสิ้นว่า ความจริงในการยุบสถาบัน
ความจริงไม่ใช่แค่เสรีใหม่การยุบสภาได้
โดยกว้างขวาง หรือให้อำนาจแก่รัฐบาล
โดยกว้างขวาง ไม่ใช่เช่นนั้น เราต้องทำ
หน้าที่โดยละเอียดถี่ถ้วนเหมือนกัน หรือมีเหตุ
ผลอันสมควร เป็นต้นว่าในสภาเกิดข้อขัด
แย้งขึ้น เช่นผลเสียหายแก่ประเทศชาติ
ส่วนรวม อาจจะให้มีการยุบสภาได้ หรือ
ว่าราษฎรเกิดความคับแค้นไม่ตรงกับรัฐ
สภา ก็อาจจะมีโอกาสให้มีการเลือกตั้ง

คนใหม่ ดังเช่นที่ท่านสมาชิกผู้
ได้กล่าวแล้ว นอกจากนี้ในการบริหาร
ของประเทศชาติซึ่งรัฐบาลคิดว่าได้พยายาม
การบริหารอย่างดีที่สุด แต่ในที่สุดก็
เกิดความมอลงในสภา ในที่นี้ของเช่น
นั้นซึ่งรัฐบาลเห็นว่ามีรัฐบาลทำถูก สภา
อาจจะทำอะไรราชการสนับสนุนจากประชาชน
นั้น รัฐบาลเองอาจจะใช้อำนาจในการยุบ
สภาได้ นอกจากนี้ในการเลือกตั้งหลัง
จากการยุบสถาบัน ย่อมเป็นเครื่องวัด
ความประสงค์ของราษฎรไทยอย่างเที่ยงว่า
ฝ่ายใดฝ่ายใดถูก ฝ่ายราษฎรหรือ
ฝ่ายรัฐบาลผิด เป็นเครื่องวัดอย่างดี
และยุติการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ไทย นอกจากนี้เมื่อชาวพม่าได้พิจารณา
ถึงรัฐธรรมนูญของต่างประเทศกันหลาย
ประเทศเหมือนกัน เช่นมีชังกูญ มี
วงเสตีได้พยายามกระทำมาแล้วเหมือนกัน
แต่ก็ไม่ค่อยได้ผล ในระยะหลังๆ
นี้ไม่มีการยุบสภา และก็ได้วิวัฒนาการ
ของรัฐบาลลาออกก็มีการเปลี่ยนแปลง
รัฐบาล เขาก็ทำเช่นนี้เหมือนกัน นอกจาก
จากนี้ประเทศอื่นนอกเขตและเขตทวีป
เฉพาะรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. ๑๙๒๔ ไม่มี
บทบัญญัติให้ยุบสภาได้ ไทยเฉพาะ

รัฐบาลเป็นผู้เล่น รัฐบาลตั้งทวงขอมา
 รัฐบาลเป็นผู้เล่นก่อนว่า เรขงราวเป็น
 อย่างไร สมาชิกจะรพากษวการเม
 หรือชกถามกว่ามา แต่ทางสมาชิกเขต
 กตั้งทวงขอมา โดยสมาชิกตั้งทวงขอมา
 ก่อน แล้วอีกฝ่ายก่อน และรัฐบาล
 คอยไปเอง และผลสุดท้ายก็เรื่องเดียวกัน
 ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าได้ใช้ไทยเสรี
 และโดยสมควรแล้ว เป็นของคิมประ
 โยชน์ เช่นเดียวกับไฟ ถ้าเราได้ไฟ
 ในทางหุงต้ม ในทางให้ความอบอุ่น ก็
 เป็นประโยชน์ อย่างที่เรารู้ชาติเสียมิได้
 ถ้าได้ไฟทุกบ้านก็ใหม่บ้านระตองเสียหาย
 แต่ว่า พืชสัง ของการเปิดอภิปรายทั่วไป
 หนักไม่มีการลงมติ พืชสังไม่ร้าย
 แรงอะไรนัก อย่างมากก็มีการกระทบ
 กระตังกันบ้าง แต่ไม่ถึงกับเฮฮาตก
 ล้าโค่น เพราะความประสงค์ไม่ใช่เพื่อ
 จะไล่วรัฐบาล ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าการเปิด
 อภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจ ถ้าจะเรียก
 อภิปรายหนึ่งครั้งได้ก็ว่า กระทั่งมี หมาย
 ความว่าถ้าสมาชิกกรรรม คอแทนที่จะ
 เป็นคนคนเดียวแล้วสมมติแล้วอีกสัก
 ได้คนเดียวอะไรอย่างนี้ การเปิดอภิ
 ปรายต่อไปก็หมายความว่าหลายคนรวม
 กัน พอเปิดแล้วสมาชิกทั้งสภาจะกล่าว

รัฐบาลไทย ฝ่ายชกชกเห็นใครอะไรได้
 เป็นกรณีพิเศษ และไม่นานก็พบ
 ปรวด้วยตนเอง คอแต่ตั้งความคึกคึกเห็น
 ไป ถ้าเราจะลงมติว่าไม่มีการเปิดอภิ
 ปรายชกไม่ลงมติกแล้ว ก็เท่ากับไปกัก
 ษระตองรัฐบาลเสียด้วย ถึงคราวมี
 ประโยชน์ขึ้นมาจะค่าอย่างไร ถ้าเรา
 มของคิมครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๓ เม
 ครั้งญี่ปุ่นตลิ่งคไปรแตก เวชระขนาค
 ใหญ่ของอังกฤษมีไป ๒ ล้าน รัฐบาล
 อังกฤษ เปิด อภิปรายขแรงให้สภาทราบ
 พร้อมที่จะรับคำคำทนิอะไรจากสมาชิก
 ทั้งหมด แทนที่สมาชิกจะลุกขึ้นตำหน
 สมาชิกกลับลุกขึ้นขอไป รัฐบาลที่ไค
 แฉลงให้ทราบ และแสดงความเห็นออก
 เห็นใจอะไรอย่างนั้น รัฐบาลก็มาลง
 ใจสู้รบต่อไป คราวตกคนเค็ด ก้อกท
 หนึ่ง รัฐบาลเท่าที่ข้าพเจ้าจำได้กเปิด
 อภิปรายทั่วไปเหมือนกัน เสร็จแล้วรัฐ
 บาลก็มาลงใจ เพราะได้รบความสนับ
 สนุนจากสภาโดยเขตแยกค่อนหน้าประธา
 ธาน ก็มาลงใจที่จะทำงานต่อไป เพราะ
 เรื่องที่รัฐบาลขอเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นก
 เห็นเรื่องที่มาปรบทุกขให้พมอะไรให้พม
 แล้วถ้าพร้อมจะรบคาวพากษวการณ
 หนึ่งแล้วเปิดอภิ ปรายแล้วอีกกว่าจะ

นั้น ข้าราชการได้ตั้งสมาชิกใหม่ทั้งพรรคที่เขา
 เอะ พรรคอะไรเขาเอง หนังสือพิมพ์ไป
 ทำไปก็พวกหัวข่าวนะ โดยไม่พยายายประ-
 ภาคนะเช่นนี้ เพราะฉะนั้นเขาบอกว่า
 วิจารณ์พรรคประชาธิปัตย์ประสาธน์ ไทย
 รัฐสภาเริ่มกันตั้งคำถาม หรือไทยสมา-
 ชกเริ่มกัน ซึ่งเกินความถูกต้องนัย
 ความว่า สามารถเริ่มกันตั้งคำถาม ในใน
 ขบวนการประชาธิปไตยที่แท้จริง ๆ และควรระวังไว้

นายพลตำรวจโท บรรลือ

เรื่องตระกูล : ความจริงในหลักการ
 ปกครองไทยระบอบรัฐธรรมนูญ การจะ
 กระทั่งถามพรรคไทยรักไทย และไทยรัก
 ไทยแล้วนั้น ภายในหลักการที่เดียวกัน
 หลักการ เกิด อกปราย ทวีไป หรืออาจเกิด
 อกปราย โดยไม่ลงมติหรือจะลงมติก็ได้
 ในหลักการ ในเรื่องเหล่านี้ เขาได้แจ้ง
 เล่าไว้เกิน ๒ วันที่ วันที่ ๑ ๆ ใ้คงกับ
 พรรคก็ตาม คือหมายความว่าอาจจะมีคอม-
 ชวมกันได้ในระหว่างรัฐมนตร้ายชุดตาม
 สมาชิกคนอื่นถามไม่ได้ และถามแล้ว
 ภากรัฐมนตรีจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ เรา
 ก็ให้เขากล่าวเอาไว้ ดังนั้นในกรณี
 ขึ้นหนังสือใหม่จึงการ กระให้ลง มติใน
 พรรคต่อไปของรัฐ ธรรมนูญ ธรรมนูญ ไทย
 ธานีแล้ว การลงมติควรจะเห็นพ้องด้วย

ถามการปกครองในระบอบนี้ เราคิดว่า
 จะใหม่กระทำการกันไว้ คงที่เราได้มา
 มาแล้ว แต่ว่าโดยเฉพาะการเกิดอกปราย
 ทวีไปนั้น ในหลักที่ไทยกัน พยายามที่จะ
 เมฆเกิดอกปราย ทวีไปแล้วจากเช่น กระ-
 ให้มีการลงมติดังไทยอย่างหนึ่งคือไว้
 วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ แต่เผชิญในรัฐ-
 ธรรมนูญกับสภากษัตริย์ของเราคือ พ.ศ.
 ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๕
 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ว่าสมาชิก
 ไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๕ ของสมาชิกทั้งหมด
 มีสิทธิเข้าชื่อขอเกิดอกปรายทวีไปในสภา
 เพื่อ ให้ คณะรัฐมนตรี แถลง ข้อเท็จจริง
 หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับ
 การบริหารราชการแผ่นดิน ในการเรียก
 อกปรายทวีไปในมาตรา สภา จะ ลงมติ
 ในปัญหาที่เข้าชื่อปรายมีได้ อันนกรณี
 เขาใจว่าที่เราได้ มาบัญญัติไว้ใน มาตรา
 ๘ นั้น โดยให้เกิดอกปรายทวี แต่ไม่
 ให้ มีการ ลง มติแล้วก็นำเขา จำนวน
 สมาชิกมาผนวกเขาใจว่าไม่ต่ำกว่า ๑
 ใน ๕ แล้วก็ได้กระทำการขึ้นในคืนนี้ ก็
 เป็นวาทะทางตั้งที่ถามสมาชิกกันเคยรักได้
 ช้างใจไม่แล้วว่า เพชชจะให้เกิดความ
 เขาใจขึ้นใน ในระหว่าง สมาชิกสภา และ
 คณะรัฐมนตรีหรือ รัฐสภาแล้ว แต่ใน

กรณีเช่นนี้เราก็มติบัญญัติเอาไว้ว่า ไม่
 ความเป็นต้องลงมติ คือหมายความว่าอา
 ารมการ/ปรัชความเข้าใจกันได้ในรัฐสภา
 นี้ เพราะฉะนั้นเราก็ดำเนินการแล้ว
 กับนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๕ ของ
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ
 สืบต่อกันมา กระทั่งเห็นชอบด้วยว่าใน
 บทบัญญัติดังกล่าวนี้ควร จะให้บัญญัติ
 ไว้เพื่อรักษาเสถียรภาพของประเทศชาติ
 คือความเป็นเรื่องแรกที่จะซึ่งนำเสนอกันแล้ว
 ในระหว่างรัฐบาลกับรัฐสภาจนพอที่จะ
 มีการพหุปรกาศด้วยกันได้ ก็กล่าวสครา
 วาด้วยกันได้ประการใดหรือไม่ ว่าหาก
 ว่าอยู่ในระบอบพหุปรกาศปรกาศวิสัยสครา
 วาด้วยกันได้ หรือยอมผสมกันได้ใน
 กรณีเช่นนี้ก็นำบทบัญญัติในมาตรา
 ๗๕ มาใช้บังคับ ซึ่งก็เป็นการชอบ
 ด้วยเหตุผลสำหรับประเทศของเรา

พลโท วิชาญ พงศ์อนันต์ :
 สำหรับการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยลงมติ
 ธรรมดาจะเป็น วัตถุประสงค์ เพื่อที่จะ
 ทราบข้อเท็จจริง ซึ่ง คณะรัฐมนตรีจะไต่
 ชั่งแจ้งข้อสภาและแถลงข้อเท็จจริงต่าง ๆ
 ให้สมาชิกสภาได้ทราบ นอกจากนั้น
 สมาชิกฝ่ายสนับสนุน ของรัฐบาล หรือมี

เสียงข้างมาก ใน สภา ก็อาจ จะ มี สหกรณ์
 แถลงข้อปรายสนับสนุนทางฝ่ายรัฐบาล
 ด้วยก็ได้ ก็ก่อนหนึ่งข้อสำคัญที่สุด
 หมายความว่าเปิดโอกาสให้สมาชิกฝ่าย
 ข้างน้อยในรัฐสภาได้มีโอกาสได้ซักถาม
 ข้อเท็จจริงอะไรต่าง ๆ เพราะโดย
 ธรรมดาเมื่อรัฐบาลซึ่ง มีเสียง ข้าง มาก
 ในสภา สมาชิกส่วนข้างน้อยไม่ค่อย
 จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ หรือว่าอยากจะ
 ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ก็ไม่มีสิทธิจะ
 ปรึกษา เว้นแต่เราจะเปิดโอกาสให้มีการ
 เปิดอภิปรายได้ เพราะการเปิดอภิปราย
 ทั่วไปนั้น ข้าง ที่เราต้อง จำเป็น ในเวลา
 ละเคียดต่าง ๆ งามเห็นข้อข้อเปิดอภิปราย
 นั้นจะ ต้องมี สมาชิกจำนวนเท่าไรจึงจะ
 เสนอเปิดอภิปรายได้ บางทีภาหาวลา
 เราว่างเงื่อน ไขให้ สมาชิกฝ่าย ข้าง น้อย
 ได้มีโอกาสได้แสดง ความ คิดเห็น ต่อ
 รัฐสภา ก็อาจ จะเห็นประโยชน์แล้ว ในเรื่อง
 การปกครองระบอบประชาธิปไตยเหมือน
 กัน แต่ในด้านข้อเสนอนอาหารมตยทาง
 เช่นตนวมการเปิดอภิปราย มีการโจมตี
 หรือมีการโต้ตอบกัน แต่ในขณะที่จะ
 ันรัฐบาลก็อาจ จะแถลงข้อเท็จจริงเป็น
 การ แถลง ออกไป ว่า ฝ่ายใด เป็น ฝ่ายผิด
 หรือ ฝ่ายถูกก็เห็นข้อ ข้อคิด เหมือน กันว่า

ฝ่ายสมาชิก ซึ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏแก่ สภา
 ฝ่ายรัฐบาลนั้น ฝ่ายใดเป็นฝ่ายออก และ
 นอกจากนั้นการระดมข้อเสียของ สภาของทั้งสอง
 หมายความว่าสมาชิก ทั้งสองฝ่าย ออกไปภาย
 นี้ สภา จะ มี การ เรียก ร้อง สัก มติ หนึ่ง
 เหมือนกันว่าในข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของ
 รัฐบาลที่บริหารไปอาจจะเห็นไปได้เหมือนกัน
 กัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึง
 ทางใดทางเสียแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าผลที่
 จะเสียหายมากมายนับว่า สภา จะ ไม่มี
 อาจจะเป็นผลดี ใน คำนวณ ผลของ
 ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถ้าได้มีการได้
 สภาปราย กัน ใน ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ใน
 ระหว่างทางฝ่ายบริหารกับฝ่ายรัฐบาลที่
 เพลิดเพลินที่ทราบข้อเท็จจริงโดยเนือง
 อย่างนี้ ฝ่ายบริหาร ก็ จะ พยายาม
 ระมัดระวัง ในการบริหารอย่าให้ก่อพร่อง
 คนใด มิฉะนั้นจะถูกมีการเสนอเข้า
 สภาปราย หรือ ใจมิตรรัฐบาลต่าง ๆ ได้
 ข้าพเจ้าคิดว่าอันผลดีมากกว่าผลเสียจึง
 เห็นว่าควรจะมีการเกิดสภาปรายทั่วไปโดย
 ไม่ลงมติ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 เมื่อ ไม่มี ท่านผู้ใด ออกไปปราย ต่อ ไปแล้ว
 ข้าพเจ้าขอมติต่อที่ประชุมว่า ท่านผู้ใด

เห็นว่ารัฐสภาควรเปิดอภิปรายทั่วไปโดย
 ไม่ลงมติได้ โปรดยกมตินั้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๘ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 ท่านผู้ใดเห็นว่ารัฐสภาควรเปิดอภิปราย
 ทั่วไปโดยไม่ลงมติได้ โปรดยกมตินั้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 เห็น อันว่าที่ ประชุม ลงมติให้รัฐสภานั้น
 เกิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ต้องลงมติได้

คือไป ๘๘.๕.๒๓ เกิดอภิปราย
 ทั่วไปโดยลงมติไม่ไว้วางใจ

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปรา
 โมช : ก่อนที่จะได้มีการอภิปรายคือไป
 ตามระเบียบวาระนั้นถ้าจะมีใครขอประธาน
 เสนอเป็นญัตติ คือกรณีมีความเห็น
 วาระระเบียบวาระ ๘๘.๕.๒๓ และระเบียบ
 วาระ ๘๘.๕.๒๔ ความจริงเป็นเรื่อง
 เกือบกัน คือเป็นเรื่องอำนาจของรัฐสภา
 ที่ จะ ปลด รัฐบาล ออก จาก ตำแหน่ง ได้
 ส่วนที่ จะ ทำ ได้ โดย ลง มติ ไม่ไว้วางใจ
 หรือ ถ้อยคำแนะนำ คสพระมหากษัตริย์
 ขอให้คณะรัฐมนตร พ้น จาก ตำแหน่ง
 เป็นเรื่องซึ่งของสภาผู้แทน ชาติ เหนือ

ใจความหรือหลักการสำคัญ กษัตริย์สภา
 นั้นมีความจำเป็นที่จะกระทำการคัดค้านโดย
 หนึ่ง เพื่อยุติรัฐประหารพ้นจากตำแหน่งไว้
 หรือไป และเมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าหากการ
 พิจารณาเรื่องนั้นไปตามระเบียบวาระซึ่ง
 คณะกรรมาธิการระเบียบวาระได้เสนอ
 เข้ามาแล้ว กระผมเกรงว่าสถานการณ์
 จะย่ำแย่กันต่อไปโดยไม่กว้างขวาง และจะ
 เป็นการเสียเวลา และนอกจากนั้นถ้า
 หากลงมติไปทีละครั้ง คอยกันตนวาง
 มติอย่างใดอย่างหนึ่งไปในระเบียบวาระ
 ที่ ๑.๕.๒.๓ แล้วถ้าจะไปเป็นข้อ
 มติลง การที่สภาจะลง มติคือ ไปใน
 ระเบียบวาระต่อไปได้ คอยในระเบียบวาระ
 ๑.๕.๒.๔ ได้ ไม่สู้ระมัดระวัง ด้วย
 เหตุการณ์จริงใคร่ขอประธานเสนอเป็น
 ญัตติ ให้เขาระเบียบวาระทั้งสอง คคือ
 ๑.๕.๒.๓ และ ๑.๕.๒.๔ นั้นมา
 รวมพิจารณา เป็น ระเบียบวาระ เดียวกัน
 แล้วลงมติมีมติจะหาข้อใดก็ยื่นไปตาม
 มตินั้น ถ้าผู้ใดเห็นด้วยก็ขอไป
 ปรบรองด้วย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
 มติท่านได้ เสร็จหรือยังครับ
 (มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
 ยืนยันสมาชิกได้เสนอขอให้ร่วมระเบียบ
 วาระ ๑.๕.๒.๓ กับ ๑.๕.๒.๔ รวม
 เดียวกันในวาระเดียวกัน ซึ่งถูกต้อง
 ตามข้อบังคับแล้ว

พลวงประกอบนิติสาร (กรรมา
 ธิการระเบียบวาระ) : กรรมาธิการขอ
 ประธานไทยตขอชี้แจงพระนิศ กรรมา
 ธิการได้ปรึกษากันในเรื่องนี้แล้ว ก็ให้
 ข้าพเจ้าขออนุญาต ท่านประธานชี้แจงว่า
 เหตุกรรมาธิการ จะปรับระเบียบวาระ
 มาเป็น ๒ หัวข้อ คือ ๑.๕.๒.๓ กับ
 ๑.๕.๒.๔ โดยแยกกันมาเพราะจำ
 จำใจที่จะขอ เขียนแยกเช่น นั้นเพื่อให้
 เห็นเห็นชัด ๆ การที่ท่านสมาชิกผู้
 เกียรติได้เสนอให้รวมกันไป นั้นเข้าใจ
 ว่าเสนอตามข้อบังคับให้รวมพิจารณาใน
 คราวเดียวกัน ซึ่งกรรมาธิการมีความ
 เห็นพ้องด้วย อย่างงั้นและเห็นเป็น
 ถูกต้อง แต่ว่ากรรมาธิการเขียนมา
 เขียนแยก และกรรมาธิการขอให้
 ข้าพเจ้าเขียนว่ากรรมาธิการขอสนับสนุน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
 ข้าพเจ้าจะขอมติที่ประชุมว่า ท่านได้
 เห็นพ้องกับท่าน สมาชิกได้ เสนอ ญัตติ
 ขันมา ไปรตยภมอชน

(มีสมาชิกกมขเป็นส่วนมาก)
ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ไม่มี เห็นด้วยกับมติประชมนัดเห็น
พ้องด้วยกับท่านสมาชิกที่ใดเห็นข
ยติข
ขณมา คือไปนักรจะไต่ขอไประายในสง
ระเขยขวารระรวมกัน

หลวงประกอบนิติสาร : ข
ข้าพเจ้าลกขณมาขงจะไมขอลอไประายใน
หวัชขทจะอไประายน แต่ข้าพเจ้าขยาก
จะขชกรายเรยนท่านประธานว่า สัจเจก
ทว่า สมาชิก คติ ประชมน ทริค คติราชการ
ชระไรคองไปเสียขณจันจวนมาก ก็เหลือ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

เล็ก จุณณานนท์

ก. อทยานิน

ค. ศักดิ์

จ. ฤณ เกลิมเคียรณ

ว. ฉนอมกลุยตร

เจ. ริญ บัณฑโร

ฉ. มศักดิ์เนตินาท

ตรวจแล้ว วันที่ ๘ / ๑๑ / ๒๕๐๔

สมาชิกของค้ประชุมจริง แต่ว่าข
ทกลาง พิจารณายู น ข้าพเจ้าคควาข
ปัญหาสำคัญมาก ขอไประายไปในวัน
กไม่ขย เหลือเวลาไม่ถงครงขขโมง
กขหากจะขชชณญาคเลอนไป พักสมอง
กันเสียท ว่ากันมาขงแต่เชาแล้ว ความ
จริงไม่ใชขเจยขประชุมหรือข เพราะ
เคยประชุมเคยเทขงกเคย แต่สำหรับ
จวนนริ สักวาของค้ประชุมขง ข ทพข แต่
ว่าจันจวนนขยไปหนขข กขขหากจะขช
เลอนไปวันหลัง ข้าพเจ้าขอกรายเรยน
ขขางนี้ จะไต่ใหม่

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อ มี สมาชิก ไต่ เสนอ ขยุติ ขณ มา
ข้าพเจ้าขอเลอนการประชมนัดขไป

โหมเวลา	สพลากร	ผู้ตรวจรายงาน
ฉันทนา	ชานขอม	"
อคคิม	พลขยสังวาลย	"
สฟงค้	ศิริพนเกษรค	"
ชิน	บุณยวงค	"
จาร์จค	ใจอนนอม	"
สินขุขย	ชชสคยค	"

สุพันธ์ จิตรกถิก
หัวหน้าแผนกวางงานการประชุม

ประหยัต แดงอินทวัฒน์
หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
รองเลขาธิการ รักษาการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พล.อ. ศ. สุทธิสารธรรณกร
ประธานสภาข้าราชการรวมไทย